

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองลูกจ้างภาคเกษตรกรรม: ศึกษากรณีการตรวจแรงงานในงานเพาะปลูก
คำสำคัญ	ลูกจ้างภาคเกษตรกรรม/การตรวจแรงงาน/กฎหมายคุ้มครองแรงงาน
นักศึกษา	ศศิภา พูนวิทย์
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.สันติพงษ์ कुमारสิงห์
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2566

บทคัดย่อ

ระบบเศรษฐกิจของประเทศต้องพึ่งพาผลผลิตทางการเกษตรเป็นหลัก แรงงานภาคเกษตรกรรมจึงควรได้รับความสนใจจากภาครัฐ การตรวจแรงงานจึงเป็นมาตรการสำคัญที่ดูแลให้นายจ้างปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ซึ่งบทบัญญัติการตรวจแรงงานในงานเพาะปลูกตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานมีความไม่เหมาะสม ไม่ครอบคลุมไปถึงแรงงานทุกประเภทและไม่สอดคล้องกับสภาพลักษณะการทำงานของภาคเกษตรกรรม นอกจากนี้ในเรื่องบทกำหนดโทษไม่ทำให้นายจ้างเกรงกลัวไม่กระทำความผิดเนื่องจากมีอัตราโทษที่ต่ำและมีการยกเว้นโทษแก่นายจ้าง

ผู้เขียนจึงทำการศึกษากฎหมายคุ้มครองลูกจ้างภาคเกษตรกรรม เฉพาะกรณีการตรวจแรงงานในงานเพาะปลูก โดยวิธีวิจัยเอกสาร ศึกษาอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศและศึกษาเปรียบเทียบ กฎหมายสหรัฐอเมริกา สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล และสาธารณรัฐชิลี พบว่าในต่างประเทศบทบัญญัติการตรวจแรงงานมีความเหมาะสมกับลักษณะการทำงานในภาคเกษตรกรรม และมีมาตรการสำคัญที่ใช้เพื่อคุ้มครองลูกจ้างภาคเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นควรแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และกฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานเกษตรกรรม พ.ศ. 2557 โดยกำหนดให้

- 1) เพิ่มอำนาจบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชนเข้ามามีส่วนช่วยในการตรวจแรงงาน
- 2) เพิ่มอำนาจในการเข้าตรวจสถานประกอบการทุกช่วงเวลา

- 3) พัฒนาระบบการตรวจแรงงานให้ครอบคลุมแรงงานเด็กในภาคเกษตรกรรมทุกประเภท
- 4) แก้ไขอัตราโทษให้สูงขึ้นและยกเลิกการยกเว้นโทษให้แก่นายจ้าง
- 5) จัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาดูแลแรงงานในภาคเกษตรกรรมโดยเฉพาะ กำหนดมาตรการรายงานการจ้างงาน เก็บรวบรวมข้อมูลลูกจ้าง จัดทำบัญชีรายชื่อของนายจ้างผู้ละเมิดกฎหมาย และกำหนดให้มีการใช้ค่าเสียหายเชิงลงโทษในกฎหมายคุ้มครองแรงงาน